

1772
KONGREGACYA KUPIECKA STOŁ. KRÓL. M. KRAKOWA.

ZAŁOŻONA ZA PANOWANIA WŁAD. JAGIELŁY, KRÓLA POLSKIEGO, W R. 1410
PRZEZ JERZEGO MORSTEINA, KUPCA I RAJCĘ KRAKOWSKIEGO.

SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOSCI

RADY

KONGREGACYI KUPIECKIEJ

ZA ROK 1912

ODBITO W Drukarni „CZASU” W KRAKOWIE
1913.

2773

KONGREGACYA KUPIECKA STOŁ. KRÓL. M. KRAKOWA.

ZAŁOŻONA ZA PANOWANIA WŁAD. JAGIELŁY, KRÓLA POLSKIEGO, W R. 1410
PRZEZ JERZEGO MORSTEINA, KUPCĄ I RAJCĘ KRAKOWSKIEGO.

SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI

RADY

KONGREGACYI KUPIECKIEJ

ZA ROK 1912

ODBITO W Drukarni „CZASU” W KRAKOWIE
1913.

BIURO KONGREGACYI KUPIECKIEJ:
ULICA RADZIWIŁŁOWSKA L. 27, II P.

otwarte codziennie od godziny 3—5 popołudniu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI

RADY KONGREGACYI KUPIECKIEJ

ZA ROK 1912.

Na podstawie § 25. statutu Ogólne Zgromadzenie Kongregacyi kupieckiej w dniu 31. marca 1912 roku wybrało :

1. **Starszym :** Dra HENRYKA SZARSKIEGO, I. Wiceprezydenta miasta.

2. **Podstarszym :** AUGUSTA POREBSKIEGO, radcę miejskiego i radcę cesarskiego.

3. **Podskarbin :** WIKTORA SUSKIEGO, radcę cesarskiego i radcę miejskiego.

Radcami Kongregacyi :

4. ALEKSANDRA ADELMANNA.

5. MARCELEGO DUDKIEWICZA.

6. JANA KANTEGO FEDEROWICZA, posła na Sejm krajowy i radcę miejskiego.

7. ANTONIEGO GRALEWSKIEGO.

8. JÓZEFA JAWORNICKIEGO, radcę miejskiego.

9. JANA KWIATKOWSKIEGO.

10. Dra WŁADYSŁAWA NIECIA, radcę rządu.

11. JÓZEFA RUDNICKIEGO.

12. LEONA SCHILLERA DE SCHILDENFELD.

13. ZENONA SKALSKIEGO.

Urząd prefekta Archikonfraternii kupieckiej przy kościele św. Barbary — w konsekwencji Uchwały Ogólnego Zgromadzenia z roku 1906, wcielającej fundusze Archikonfraternii do Funduszu żelaznego Kongregacji — nie został obsadzony.

Nadto wybrani zostali:

Do Komisji kontrolującej

1. FRANCISZEK MARTIN.
2. ADOLF RYGLICKI.

Delegatami do Kuratorii Akademii handlowej

wybrała Rada Kongregacji na posiedzeniu w dniu 15. listopada 1911 r.:

1. JÓZEFA JAWORNICKIEGO i
2. Dra WŁADYSŁAWA NIECIA, zaś

**delegatem do Komisji egzaminacyjnej
na kursie handlowym przy szkole wydziałowej żeńskiej
św. Scholastyki:**

WIKTORA SUSKIEGO.

Komisję egzaminacyjną dla pomocników handlowych stanowi Rada Kongregacji, która deleguje do egzaminu na pomocników handlowych dwóch członków Kongregacji z odnośnych gałęzi handlu w myśl uchwały Rady z dnia 28. lutego 1903 roku.

**W skład Komisji nadzorczej
Biura pośrednictwa pracy w zawodzie handlowym
weszli:**

Jako Przewodniczący:

Dr HENRYK SZARSKI.

Jako członkowie :

1. MARCELI DUTKIEWICZ.
2. ANTONI GRALEWSKI.
3. JAN KANTY WENTZL.
4. JAN KWIATKOWSKI — oraz reprezentanci młodzieży handlowej.

Nowi członkowie Kongregacyi.

Na podstawie § 35 lit. k. statutu, Rada Kongregacyi uchwaliła przyjąć i wpisać w księgę kupiectwa krakowskiego, zjednoczonego w Kongregacyi, następujących kupców krakowskich :

1. PIOTRA CZUBRYTA, radcę miejskiego, urodzonego dnia 8. czerwca 1864 r. w Cieszanowie, właściciela handlu skór przy ul. św. Marka ;

2. MARYANA OGIEŃSKIEGO, urodzonego dnia 2. lutego 1869 w Jaćmierzu pow Sanok, właściciela handlu korzenno-śniadańkowego przy ulicy Karmelickiej.

3. WIKTORA BROMOWICZA, urodzonego dnia 5. października 1878 w Samborze, właściciela handlu bławatnego i konfekcyi damskiej przy ulicy Szczepańskiej.

Wystąpili z Kongregacyi :

1. Launer Władysław Edward.
2. Krupińska Helena.

Zmarł :

3. Sobolewski Ignacy.

Członków Kongregacyi kupieckiej stoł. król. miasta Krakowa było :

w dniu 31. grudnia 1911 roku	99	
w roku 1912 ubyło	3	96
przybyło		3
było zatem 31. grudnia 1912 r. członków . . .		99

a to :

Członek honorowy :

1. Władysław Fischer, były Podstarszy Kongregacyi kupieckiej i Prefekt Archikonfraternii przy kościele św. Barbary.

Członkowie rzeczywisci :

2. Adelman Aleksander.
3. Angrabajtis Józef.
4. Armółowicz Jan.
5. Barberowski Ferdynand.
6. Barberski Jakób.
7. Becker Jan Bolesław.
8. Bilewski Władysław.
9. Bilikiewicz Bolesław.
10. Bochnak Władysław.
11. Bromowicz Wiktor.
12. Chronowski Jaxa Eustachy.
13. Czarnek Władysław.
14. Czubryt Piotr.
15. Dekorde Gabryel.
16. Dropiowski Jan Mieczysław.
17. Dutkiewicz Marcei.
18. Federowicz Jan Kanty.
19. Fenz Wilhelm.
20. Fischer Jan Józef.
21. Fischer Jan.
22. Frass Antoni.
23. Fritsch Herman.
24. Froncz Anastazy.
25. Gawlas Wincenty.
26. Godzicki Jan.
27. Grabowski Gabryel.
28. Gralewski Antoni.
29. Grodzki Feliks.

30. Grosse Juliusz starszy.
31. Grosse Juliusz młodszy.
32. Halski Ludwik.
33. Hanke Józef.
34. Huët Kazimierz.
35. Jadowski Piotr.
36. Jawornicki Józef.
37. Janeczek Wacław.
38. Karliński Stanisław.
39. Kuczmierczyk Józef.
40. Kulczyński Zygmunt.
41. Kurkiewicz Julian.
42. Kusz Ferdynand.
43. Kwiatkowski Jan.
44. Lazar Ludwik.
45. Lenert Franciszek.
46. Leśniowski Waleryan.
47. Lisowski Karol.
48. Lisowski Kazimierz.
49. Lisowski Lubicz Agenor.
50. Macharski Franciszek.
51. Mackiewicz Łukasz.
52. Martin Franciszek.
53. Massar Józef.
54. Mildner Konstanty.
55. Dr Nieć Władysław.
56. Niesiołowski Kazimierz.
57. Nikiel Stanisław.
58. Nodzeński Michał.
59. Ogieński Maryan.
60. Olszowski Wojciech.
61. Porębski August.
62. Raczyński August.
63. Rajal Franciszek.
64. Reim Gustaw.

65. Ripper Hugo.
66. Rudnicki Józef.
67. Ryglicki Adolf.
68. Skalski Zenon.
69. Skórczewski Adolf.
70. Skórczewski Władysław.
71. Ściborowski Konrad.
72. Ślimakowski Zygmunt.
73. Smidowicz Eugeniusz.
74. Śmiechowski Czesław.
75. Sowiński Józef.
76. Stachowicz Stanisław.
77. Suski Wiktor.
78. Sykutowski Leon.
79. Schiller Leon de Schildenfeld.
80. Schwarz Leon.
81. Dr Szarski Henryk.
82. Szczurkowski Cyprian.
83. Tomaszewski Jan (syn Władysława).
84. Weber Ludwik.
85. Wentzl Jan Kanty.
86. Wieczorek Zygmunt.
87. Wierzejski Bolesław.
88. Witkowski Kordas Konstanty.
89. Zajączkowski Władysław.
90. Zajączek Franciszek.
91. Zeltt Antoni.
92. Zdanowicz Zdzisław.
93. Ziembicki Zygmunt.
94. Zimler Jan.

Członkowie uczestnicy:

95. Adelmanowa Helena.
96. Barberowska Karolina.

97. Bielakowa Emilia.

98. Hildowa Amalia.

Członek nieczynny :

99. Goebel Stanisław.

Pomocnicy (Subjekci) handlowi.

Wyzwoleni i wciągnięci zostali w roku 1912 do księgi pomocników (subjektów) handlowych praktykanci handlowi z następujących działów handlu :

1. Antoni Stempurski, lat 19,
2. Mieczysław Wiśniowski, lat 19,
3. Zdzisław Kumorkiewicz, lat 17, wszyscy z handlu materyałów i farb.

4. Stanisław Matyka, lat 20, z handlu galant.-pap.
5. Sylwester Kosicki, lat 21, z handlu bławatnego.
6. Aleksander Augustynowicz, lat 20, z handlu korzenno-śniadańkowego.

7. Bronisław Słowik, lat 18, z handlu galanteryjno-papierowego.

8. Jan Rychter, lat 18, z handlu galanteryjnego i nowości dla pań.

9. Antoni Nowak, lat 18, z handlu korzennego.

10. Leopold Wojnarski, lat 20, z handlu korzenno-śniadańkowego.

11. Piotr Gałaś, lat 20, z handlu skór.

12. Waleryan Wysokiński, lat 21, z handlu korzenno-śniadańkowego.

Wymienieni wyżej pomocnicy handlowi otrzymali z Kongregacji kupieckiej na podstawie orzeczenia komisji egzaminacyjnej dyplomy (świadectwa) wyzwolin.

Praktykanci handlowi :

Do księgi uczniów (praktykantów) handlowych wpisano w roku 1912 uczniów 15, z tych :

z działu korzennego i kolonialnego	3
z działu korzenno-bufetowego	3
z działu bławatnego	1
z działu materyałowego i farbowego	3
z działu galanteryjnego, papierowego i dro- biazgowego	3
z handlu skór	1
z agencji handlowej	1

Posiedzenia i Komisye.

W ciągu roku 1911 odbyło się 1 ogólne Zgromadzenie członków dnia 31. marca, 5 posiedzeń Rady Kongregacyi dnia 13. marca, 22. maja, 3. lipca, 23. września i 30. października, 3 konferencye komitetów.

Wszystkie posiedzenia odbywały się w sali posiedzeń Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej ul. Wolska.

Do dziennika podawczego weszło w roku 1912 spraw 141.

Sprawozdanie komisji kontrolującej

złożone Ogólnemu Zgromadzeniu

Członków Kongregacyi kupieckiej stoł. król. m. Krakowa
na posiedzeniu w dniu 16. marca 1913 r.

Komisya kontrolująca przeprowadziła ścisłą rewizyę kasy, funduszów i ksiąg kasowych Kongregacyi kupieckiej stoł. król. m. Krakowa, przeglądnęła poszczególne rachunki i konta, zbadała zamknięcie rachunków za rok 1912, a znalazłszy kasę i fundusze w należytych porządku i stan ich zgodny z odnośnemi księgami, przedstawia Ogólnemu Zgromadzeniu do uchwały wnioszek:

„Ogólne Zgromadzenie przyjmuje do wiadomości zamknięcie rachunków Kongregacyi kupieckiej stoł. król. miasta Krakowa za rok 1912. do wiadomości, zatwierdza je i udziela podskarbiemu absolutoryum“.

Kraków, dnia 16. marca 1913.

Adolf Ryglicki

sprawozdawca komisji kontrolującej.

Stan funduszków Kongregacji kupieckiej z dniem 31. grudnia 1912. roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość nominalna	
	K.	h.
Fundusz żelazny:		
4 ⁰ / ₀ Pożyczka krajowa	8.300	—
4 ⁰ / ₀ Listy zastawne Banku krajowego	28.600	—
4 ⁰ / ₀ Listy zastawne Tow. kredyt. Ziemskiego	11.000	—
Lokacya hipoteczna na realności L. 119, Dz. III.	10.000	—
Ogółem	57.900	—
Fundusz rezerwowy:		
Książeczka wkładowa Banku krajowego L. 2648	775	65
Procent za rok 1912	31	87
Ogółem	807	52
Fundusz jubileuszowy:		
Książeczka wkładowa Banku krajowego L. 2649	392	32
Procent za rok 1912	16	05
Książeczka wkładowa Kasy Oszczędności miasta Krakowa L. 274.359	2.026	15
Procent za rok 1912	81	84
Ogółem	2.516	36

Kraków, dnia 31. grudnia 1912. roku.

Starszy Kongregacji kupieckiej:
Dr Henryk Szarski.

Podskarbi Kongregacji kupieckiej:
Wiktor Suski.

Członkowie komisji kontrolującej:
Adolf Ryglicki Franciszek Martin.

Zamknięcie funduszu obrotowego za rok 1912.

1.	PRZYCHÓD	K.	h.	2.	ROZCHÓD	K.	h.
1.	Pozostałość kasowa z r. 1911 . .	665	82	1.	Zapomogi	630	—
2.	Kupony od papierów wartościowych	1.913	80	2.	Subwencye: Akademia handl. 1000		
3.	Wpisowe członków	25	—		„Kupiec polski“ 200		
4.	Wkłady członków	1.737	—		„Zjazd Esperantystów“ 200	1.400	—
5.	Opłaty uczniów i wyzwolein pomoc- ników	81	—	3.	Wydatki reprezentacyjne	268	—
6.	Subwencya Izby na kursa niedzielne	300	—	4.	Utrzymanie biura Kongregacyi kup.	503	17
7.	Procent od funduszu bieżącego . .	33	80	5.	Płaca sekretarza	960	—
				6.	Płaca kursora	144	—
				7.	Podatek ekwiwalentowy	111	45
				8.	Niedobór biura pośredn. pracy . .	433	48
				9.	Pozostałość na rok 1913	306	32
	Ogółem . . .	4.756	42		Ogółem . . .	4.756	42

Kraków, dnia 31. grudnia 1912. roku.

Komisya kontrolująca:

Franciszek Martin. Adolf Ryglicki.

Starszy Kongregacyi kupieckiej:

Dr Henryk Szarski.

Podskarbi:

R. c. Wiktor Suski.

SPRAWOZDANIE

Biura pośrednictwa pracy w zawodzie handlowym przy Kongregacji kupieckiej za rok 1912.

I. Zgłoszeń firm o dostarczenie pomocników różnych kategorii:

z roku 1911 pozostało	5	
wpłynęło w roku 1912	45	50
wycofano	32	
dostarczono pomocników firmom	17	49
pozostało 31. grudnia 1912 r. zgłoszenie .		1

II. Zgłoszeń firm o dostarczenie uczniów:

z roku 1911 pozostało	11	
wpłynęło w roku 1912	28	39
wycofano	25	
dostarczono firmom uczniów	12	37
pozostało 31. grudnia 1912 r. zgłoszeń . .		2

III. Zgłoszeń pomocników różnej kategorii o posady:

z roku 1911 pozostało	18	
wpłynęło w roku 1912	139	157
wycofano	97	
umieszczono pomocników	17	114
pozostało 31. grudnia 1912 r. zgłoszeń . .		43

IV. Zgłoszeń praktykantów (uczniów) o umieszczenie :

pozostało z roku 1911	12	
wpłynęło w roku 1912	36	48
wycofano	35	
umieszczono	13	48
w dniu 31. grudnia 1912 r. nie było przeto żadnego zgłoszenia.		

Ogółem wpłynęło wszystkich zgłoszeń		
w roku 1912.	248	
pozostało z roku 1911	46	294
wycofano	189	
załatwiono ze skutkiem	60	249
pozostało 31. grudnia 1912 r. w ewidencji zgłoszeń		45

W ciągu 9-letniego istnienia biura pośrednictwa t. j. od 1. lutego 1904 do 31. grudnia 1912 r. na 3068 zgłoszeń załatwiono ze skutkiem pomyślnym 1394, t. j. przeciętnie rocznie 155. W biurze przyjęto w r. 1912 zgłaszających się po informację stron około 400.

Umieszczenie uczniów napotyka zazwyczaj na trudności z powodu małego wykształcenia i przekroczonych lat 16, a nadto z tego względu, że uczniów z Krakowa i najbliższej okolicy kupcy miejscowi nie przyjmują, a uczniowie ci do praktyki poza Kraków wstępować nie chcą.

Porozumienie się biura ze zgłoszonymi pomocnikami jest nadzwyczaj utrudnione, albowiem pomocnicy w większej części nie mają stałego miejsca pobytu, a zatem choć miejsce dla nich by się znalazło, odszukać ich wtedy niepodobna.

Rozwój biura tamuje przestarzały jego ustrój i zbyt mała ilość godzin urzędowych, tudzież z każdym miesiącem szczerzej zgłoszenia uczniów; zgłoszenia te osiągnęły w roku 1912. cyfrę minimalną 36, podczas gdy w r. 1910. było zgłoszeń 123, zaś w 1911. roku 76.

Również niska cena inseratów, którymi posługują się pracodawcy przy wyszukaniu personalu, oddziaływa niekorzystnie na działalność biura.

Najlichniesze zgłoszenia pomocników i kupców są z działu kolonialnego; personal żeński z pośrednictwa biura zupełnie nie korzysta, zgłoszeń tych było w roku 1912. zaledwie 6.

Utrzymanie biura pośrednictwa pracy w roku 1912.	
kosztowało	K 575·48
ponieważ dochód z biura wynosił	K 142·—
niedobór	K 433·48

pokryła Kongregacya kupiecka.

Większa kwota niedoboru da się usprawiedliwić tem, że na ciężar biura przeniesiono część płacy sekretarza w kwocie K 480·— rocznie. — Oprócz tej kwoty w cyfrze wydatków mieści się kwota K 95·48 za druki, oprawę książek, portorya, inseraty i przybory piśmienne.

Protokół odbytej dnia 5. marca 1913. r. rewizyi biura pośrednictwa pracy.

Komisya nadzorcza przeprowadziła w dniu 5. marca 1913. r. rewizyę ksiąg i Kasy biura pośrednictwa pracy przy Kongregacyi kupieckiej i znalazła:

1. Księgi służące do prowadzenia ewidencji zgłoszeń kupców, pomocników i uczniów w porządku;
2. Książkę kasową z wpływami i wydatkami zupełnie zgodną i prowadzoną należycie.

Radcy Kongregacyi kupieckiej:

Antoni Gralewski. Jan Kwiatkowski. Marcei Dutkiewicz.

Sprawa przyznania subwencji na cele Akademii handlowej. Wskutek starań Kuratorji Akademii handlowej w Krakowie, w skład której wchodzi także 2 delegatów Kongregacyi kupieckiej, oświadczyło c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty gotowość zajęcia się sprawą upaństwowienia Akademii handlowej, jednakże pod warunkiem, iż te czynniki, które dotąd Akademię subwencyonowały i nadal do tych świadczeń stale się zobowiążą i w tym celu złożą wiążące deklaracje.

Rada Kongregacyi kupieckiej, która od szeregu lat subwencji rocznej w kwocie 1000 koron dla Akademii handlowej udziela, celem spieszego doprowadzenia do pomyślnego rozwiązania tej dla kraju i miasta doniosłej sprawy, postanowiła przedłożyć Ogólnemu Zgromadzeniu wniosek na uchwalenie subwencji.

Oдноśny wniosek brzmi:

Ogólne Zgromadzenie członków Kongregacyi kupieckiej stoł. król. miasta Krakowa uchwali :

„Kongregacya kupiecka stoł. król. miasta Krakowa zobowiązuje się dawać upaństwić się mającej Akademii handlowej w Krakowie na cele stypendyjne względnie na utrzymanie w bursie uczniów Akademii handlowej i szkoły dwuklasowej, religii chrześcijańskiej, chcących po ukończeniu studyów poświęcić się zawodowi kupieckiemu, roczną subwencyę w wysokości 1000 koron do czasu utworzenia gremium kupieckiego dla Krakowa w myśl ustawy przemysłowej pod warunkiem:

a) że język polski będzie językiem wykładowym w Akademii;

b) że wysoki c. k. Rząd utrzyma w mocy dotychczas istniejące i z udzielaniem powyższej subwencji związane ułatwienia dla uczniów odbywających praktykę handlową u członków Kongregacji co do bezpłatnego pobierania nauki;

c) że Kongregacji kupieckiej zostanie przyznany dotychczasowy udział w Kuratorji względnie radzie nadzorczej czy przybocznej upaństwowić się mającej Akademii Handlowej“.

Po uchwaleniu powyższego wniosku, Kongregacya kupiecka odnośną deklaracyę Kuratorji Akademii handlowej złoży.

* * *

Sprawa założenia internatu dla uczniów handlowych była przedmiotem obrad kilku posiedzeń Rady Kongregacji kupieckiej.

Na posiedzeniu Rady w dniu 3. lipca 1912 r., podstarszy Kongregacji August Porębski zwrócił uwagę na dotkliwą szkodę, jaką ponosi kupiectwo polskie przez brak należytej pieczy poza sklepem nad praktykantami handlowymi. Rada podzieliła zdanie mowcy, że internat podniesie poziom inteligencji u praktykantów, a rodzice chętniej oddadzą swych synów do zawodu kupieckiego, gdy zobaczą, że uczniowie mają odpowiednią moralną opiekę. Rozwój i pomyślny zwrot w handlu zależy od należytego wychowywania młodzieży już w samych początkach praktyki, młodzież prowadzona umiejętnie w internacie, zdala od żywiołów, zły wpływ na nią wywierających, wyrastać będzie na zdolnych, uczciwych i kupcom przychylnych pomocników.

Dyskusye w sprawie internatu miały dotąd charakter informacyjny. Kosztorys pod względem budowy i urzą-

dzenia internatu, jak również wydatków połączonych z utrzymaniem praktykantów, opracuje prezes Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej Aleksander Adelman po zebraniu odpowiednich dat z innych internatów, tudzież po przedłożeniu temuż przez komitet przybliżonej cyfry praktykantów, którzy w internacie mieliby być umieszczeni.

Celem ustalenia tej cyfry wejdzie 2 delegatów Rady w bezpośrednie porozumienie z kupcami, utrzymującymi praktykantów.

W skład Komitetu wchodzi radcy Kongregacyi: Pp. Aleksander Adelman, Marcei Dutkiewicz, Józef Jawornicki, Jan Kwiatkowski, Dr Władysław Nieć, August Porębski, Wiktor Suski i Zenon Skalski.

* * *

Ogólny wiec kupiecki, którego zwołanie uznała za potrzebne Rada Kongregacyi i Ogólne Zgromadzenie członków, ma się odbyć w czerwcu b. r.

Rada jest zdania, że wiec przyczyni się do uzdrowienia stosunków kupieckich w Galicyi, że obok załatwienia spraw nagłych pierwszorzędного znaczenia, doprowadzi przede wszystkim do zorganizowania się Stowarzyszeń kupieckich w jeden Związek, co w przyszłości skutecznie bronić będzie interesów ogółu kupców, którym dzisiaj na swej ciężkiej drodze stawia się w dodatku przeszkody nie do pokonania.

Ułożeniem programu wiecu kupieckiego i wogóle jego organizacją zajmuje się skrzętnie radca Kongregacyi Leon Schiller de Schildenfeld. Referaty dotyczyć będą: dowodu uzdolnienia w handlu, ubezpieczenia na starość, konsum, nieuczciwej konkurencyi, karteli, handlu domokrajnego, kredytu i t. d., nadto sprawy własnej reprezentacyi w Radzie państwa, utworzenia Związku Stowarzyszeń handlowych i wielu spraw innych.

* * *

Wydawnictwo „Kupca polskiego“ zawiadomiło Radę Kongregacji kupieckiej, że wobec znacznego deficytu, a braku widoków pokrycia, postanowi zawiesić dalsze wydawnictwo „Kupca“ z dniem 30. września 1912, chyba że osoby oceniające znaczenie pisma zawodowego, pospieszą z doraźną pomocą materyalną, która pozwoli piśmo w dalszym ciągu wydawać.

Imieniem Wydawnictwa zwrócił się do Rady Kongregacji podstarszy, August Porębski, z prośbą o wydanie opinii co do pożyteczności i potrzeby tego pisma. Rada wydała jednomyślnie przychylną opinię, a na wniosek radcy Dra Niecia uchwalono zażądać od Wydawnictwa szczegółowego zestawienia dochodów i rozchodów, celem zastanowienia się nad środkami zapewniającymi przyszość i rozwój pisma.

Pragnąc pospieszyć z doraźną pomocą materyalną, obecni na posiedzeniu radcy, złożyli do rąk Podstarszego dobrowolne datki i upoważnili tegoż do wysłania okólnika do wszystkich członków Kongregacji kupieckiej o zasiłek pieniężny. Dowodem, że kupcy nie szczędzą grosza, ilekroć chodzi o poparcie sprawy ogół kupców obchodzącej, jest poważna kwota 1.400 kor. — zebrana w przeciągu dni kilku. Cała kwota datków użyta została na zmniejszenie deficytu, a ten objaw życzliwości kupców krakowskich dodał członkom redakcyi otuchy do dalszej pracy redakcyjnej.

*

*

*

Sprawa założenia w Krakowie gremium kupieckiego nie postąpiła w roku ubiegłym naprzód. Kongregacja kupiecka dotąd nie udzieliła opinii co do zasad, na których ma się opierać organizacja projektowanego Stowarzyszenia dla przemysłów handlowych w Krakowie, stosownie do reskryptu c. k. Namiestnictwa z 6. maja 1909 L. XV/6 40450; albowiem prace przygotowawcze

poprzedzić musiały konferencye reprezentantów Rady Kongregacyi z reprezentantami Izby handlowej i przemysłowej, które Izba przerwała i dotąd nie wznowiła.

Nad spornymi punktami, z których jeden dotyczy udziału Kongregacyi w Wydziale przyszłego Gremium, reprezentanci Izby handlowej w roku ubiegłym nawiązali z poszczególnymi grupami kupców żydowskich pertraktacye, które prawdopodobnie nie zostały ukończone, albowiem o wyniku Kongregacya kupiecka nie została uwiadomiona.

* * *

Rada Kongregacyi kupieckiej od chwili pojawienia się projektu **ustawy o przymusowem wglądaniu w księgi**, który to wgląd tylko kupców i przemysłowców dotyczy, walczyła przeciw tej ustawie i w tym celu przyłączyła się do wspólnej akcji Stowarzyszenia kupieckiego we Lwowie, które wysłało do Wiednia deputacyę celem interwencji u Koła Polskiego. Na jednym z ostatnich posiedzeń Rada przeprowadziła ponownie dyskusyę nad tą sprawą i postanowiła nie ustawać w staraniach za pośrednictwem posłów do parlamentu, by odnośny przepis ustawy nie uzyskał mocy obowiązującej.

Celem pomienionej wyżej deputacyi było również za-remonstrowanie przeciw akcji młodzieży handlowej, dążącej do wprowadzenia w drodze ustawodawczej przymusu zamykania sklepów już o godz. 7. wieczór.

* * *

Pismem z dnia 26. października 1912 r., doniósł ks. Jarosław Rejowicz T. J. Kongregacyi kupieckiej, że złożył obowiązki opieki duchownej nad krakowskimi uczniami kupieckimi, które pełnił przez lat 9 i podziękował kupcom za gorliwe i życzliwe wspieranie go w tych obowiązkach.

Rada uchwaliła jednomyślnie złożyć gorące podziękowanie ks. Rejowiczowi za pełne poświęcenia pracę około religijnego wychowania młodzieży.

* * *

Wskutek uchwały Ogólnego Zgromadzenia członków Kongregacyi z dnia 31. marca 1912, zmierzającej do materialnego **poparcia ruchu esperanckiego**, który ułatwić może kupcom nawiązanie wzajemnych stosunków handlowych, wysłał Starszy Kongregacyi okólnik do członków o składanie datków na cele Kongresu.

Wynikiem było zebranie kwoty 263.— kor., która wraz z wyasygnowaną przez kasę Kongregacyi kwotą 200.— kor., wydaną została Komitetowi organizacyjnemu w dniu 26. września 1912 r.

* * *

Rada Kongregacyi wniosła do Prezydium miasta Krakowa protest przeciw udzielaniu przez Magistrat zezwolenia przekupniom na stawianie bud jarmaczych w Rynku i sprzedawanie w nich towarów.

* * *

Z okazji 50-letniego Jubileuszu Spółki kupieckiej „Merkur“ w Pradze, obchodzonego w dniu 13. października 1912 r., wysłano do Jubilatki depeszę gratulacyjną.

* * *

Izba handlowa i przemysłowa zwróciła się do Kongregacyi kupieckiej z prośbą o wydanie opinii, czy stosunki miejscowe przemawiają za potrzebą zupełnego zniesienia spoczynku niedzielnego w niedzielę przed Bożem Narodzeniem, a to na żądanie pewnych sfer kupieckich, skierowane do c. k. Ministerstwa handlu, ażeby Rząd wystąpił w parlamencie z projektem ustawy, któraby po-

zwałała w niedziele, przypadające na czas od 17. do 24. grudnia, na sprzedaż towarów bez wszelkiego ograniczenia.

Rada Kongregacyi uchwaliła odpowiedzieć, że sprawa spoczynku niedzielnego w handlu została w drodze ustawodawczej załatwioną i zbytecznem by było wprowadzać w tym kierunku jakiekolwiek zmiany; w szczególności Rada nie widzi żadnej potrzeby zupełnego zniesienia spoczynku w niedziele przed Bożem Narodzeniem.

* * *

Na zgromadzeniu protestującym przeciwko kartelowi spirytusowemu reprezentował Kongregacyę kupiecką radca Marcei Dutkiewicz, jako delegat Rady. Obrady toczyły się nad momentem, że austriaccy właściciele gorzelń i rafinerzy podnosząc samowolnie ceny, ogromne z tych gałęzi przemysłu czerpią zyski; oświetlono również znaczenie kartelu.

Stosunki w handlu spirytusem w Galicyi przedstawił delegat Rady Kongregacyi w wyczerpującym referacie. Mowca wykazał, że poza niedogodnościami kartelu, przemysł likierowy, dla którego po zniesieniu ustawy propinacyjnej nastała lepsza era, skazany jest na zagładę, albowiem rafinerzy galicyjscy są jednocześnie grosistami, detalistami, fabrykantami likierów i szynkarzami. Aby położyć kres tym stosunkom, mowca zgłosił następującą rezolucyę:

„Domagamy się, aby analogicznie do stosunków, istniejących w kartelu czeskim, dla galicyjskich rafinerów usunięty został interes domowy i kwota detaliczna, aby im nie wolno było prowadzić interesu detalicznego, nawet pod obcą firmą, aby ilość spirytusu przeznaczona do własnej fabrykacji likierów, obliczana była po takiej samej cenie, jak nam, jednak z uwzględnieniem zysków kartelowych, by konkurencyę w sprawie fabrykacji likierów wprowadzić na właściwe tory, ponieważ

egzystencja zawodowego przemysłu likierowego będzie tak długo zagrożona, jak długo rafinerzy galicyjscy przy fabrykacji likierów zyski kartelowe wciągać będą do kalkulacji“.

Poczem mówca założył protest imieniem Kongregacyi kupieckiej przeciw gwałceniu tak ważnego przemysłu krajowego i nieodpowiednim stosunkom w handlu spirytusem.

Rezolucyę zgromadzeni przyjęli hucznymi oklaskami i postanowili rozesłać ją do wszystkich Izb handlowych, posłów, do parlamentu i Sejmów krajowych.

* * *

Oprócz powyżej przytoczonych spraw załatwiła Rada wiele innych czynności bieżących, jakoto: udzielała Magistratowi miasta Krakowa opinii o osobach, żądających zezwolenia na wysprzedaż towarów i udzielenia koncesyi; wydawała Izbie handlowej i przemysłowej orzeczenia o zwyczajach kupieckich, jakich domagały się od Kongregacyi za pośrednictwem Izby Sądy cywilne w sprawach spornych, tudzież w wielu wypadkach polecała Izbie handlowej agencye handlowe dla zbytu towarów.

* * *

Rada Kongregacyi kupieckiej postanowiła powitać nowego Arcypasterza Księcia-biskupa krakowskiego Adama Sapiechę. Deputacyę, którą składali starszy Kongregacyi Dr Henryk Szarski, radcy Kongregacyi Marceli Dutkiewicz, Antoni Gralewski, Jan Kwiatkowski, Józef Rudnicki, Leon Schiller de Schildenfeld i Zenon Skalski, przyjął Książę-biskup nader uprzejmie w d. 22. marca 1912.

* * *

Członkowie Kongregacyi kupieckiej wzięli udział w nabożeństwie odbytem w kościele św. Barbary dnia

2. czerwca 1912, podczas którego udzielił Książe-biskup Sapieha Sakramentu bierzmowania uczniom handlowym i kupcom.

Kupecy licznie zebrani dali dowód przywiązania i czci dla nowego Arcypasterza i Księcia Kościoła, który pospieszył przybyć z duchową pomocą wychowankom kupców krakowskich i przy tej sposobności do sfer kupieckich wygłosił naukę kościelną.

* * *

Również i w uroczystościach Skargowskich, których główne święto przypadło na dzień 27. września 1912 r. wzięli liczny udział członkowie Kongregacyi, t. j. w nabożeństwie pontyfikalnem w kościele św. Piotra i uroczystym pochodzie do budynku Arcybractwa Miłosierdzia, gdzie odbyło się poświęcenie tablicy pamiątkowej, a następnie do miejsca, gdzie położono kamień węgielny pod dom im. Piotra Skargi. Podczas nabożeństwa i pochodu sklepy były zamknięte.

* * *

Staraniem Rady Kongregacyi kupieckiej odprawione zostało uroczyste nabożeństwo żałobne w dniu 12. listopada 1912 o godz. 9. rano za dusze zmarłych członków Kongregacyi kupieckiej, a w dniu 8. grudnia 1912 t. j. w Święto Niepokalanego Poczęcia N. P. Maryi **doroczne nabożeństwo kupieckie** w kościele św. Barbary, złożone z Mszy św. i kazania.

* * *

Kongregację kupiecką reprezentowali:

1. W naczelnej Radzie polsko - katolickiej podstarszy August Porębski;
2. W Komitecie obywatelskim dla obchodu 50-letniej rocznicy Powstania Styczniowego, radca Marceli Dutkiewicz;

3. W deputacyi kupców, przemysłowców i rękodzielników w Wiedniu, w sprawie przesilenia finansowego, podstarszy August Porębski, który im. deputacyi przedstawił Prezesowi Koła polskiego Drowi Juliuszowi Leowi, ministrowi skarbu JE. Zaleskiemu i ministrowi dla Galicyi JE. Długoszowi, powód i cel przybycia. Również deputacya zaremonstrowała w wiedeńskiej Izbie handlowej przeciw artykułowi jednego z pism wiedeńskich, w którym podniesiono zarzuty przeciw kupiectwu galicyjskiemu.

* * *

Z inicjatywy Kongregacyi kupieckiej odbyła się w dniu 23. czerwca 1912 r. w sali posiedzeń Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej uroczystość zawieszenia złotego krzyża zasługi, jakim odznaczony został łaską cesarską pan **Józef Bramer** z okazji 40-letniego jubileuszu współpracownictwa u firmy krakowskiej „Szarski i Syn“.

W uroczystości wzięli udział: przeważna część członków Kongregacyi kupieckiej i Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej, reprezentanci Izby handlowej i przemysłowej, tudzież wybitne osobistości z innych sfer handlowych i najstarsi pomocnicy handlowi — koledzy jubilata.

Zgromadzenie zagał podstarszy Kongregacyi i radca cesarski August Porębski i spełniając imieniem Kongregacyi akt łaski Najjaśniejszego Pana, Cesarza Franciszka Józefa, odznaczenia zasługi długoletniej i rzetelnej pracy p. Józefa Bramera wznioł w dowód wdzięczności na cześć Monarchy okrzyk, który zgromadzeni trzykrotnie z zapalem powtórzyli.

Poczem Podstarszy przemówił do Jubilata w następujący sposób:

Szanowny Kolego! Odznaczenie Twoje posiada wartość nie tylko pod względem osobistym, lecz i społecznym, dlatego uważam za obowiązek, dzisiejszej uroczystości słów kilka poświęcić. Nie są to zamierchłe czasy, gdzie pracodawca wraz z rodziną i współpracownikami, tworzyli, że tak nazwę, patryarchalny związek. Wzajemny szacunek i przywiązanie, wzajemna życzliwość i wyrozumiałość były głównymi cechami takiego zespolenia. Młodzież u swego pracodawcy, czuła się jak w rodzicielskim domu, wzrastając, często posiwała u jednego pryncypała, a nie rzadko stawała się członkiem rodziny. Ustrój takiego stosunku pracy, przetrwał w społeczeństwie wieki całe — widocznie, że musiał on mieć swoje dobre zalety. Dlaczego ten stosunek patryarchalny nie przetrwał aż do dni naszych, lecz nastąpił zupełny przewrót? Odpowiedź nie trudna?

Ludzkość, w swoim pochodzie kulturalnym, coraz bardziej się wysila nad rozwiązaniem bytu człowieka, w każdym kierunku szuka dróg do rozwiązania tego problemu. Nic dziwnego, że i dawny ustrój pracy, jako jeden z najważniejszych postulatów, ulega przeobrażeniom, objawiając dążność do bezwzględnego uniezależnienia pracy ludzkiej od kapitału. Jakie te usiłowania wydadzą rezultaty w przyszłości, lub jak się ułożą, tego dzisiaj przewidzieć nie można i nad tem nie mam zamiaru się rozwodzić. Moją myślą przewodnią było, poruszając ten temat, wskazać, iż w jakikolwiek sposób stosunek pracy do kapitału ułoży się w przyszłości, dominujące stanowisko zajmą ci pracownicy, którzy uczciwą, a wydajną pracą i oszczędnością zdążać będą do uniezależnienia swego bytu.

Żywy taki przykład mamy w osobie p. Józefa Bra-
mera, współpracownika firmy „Szarski i Syn“. Przed 40-tu laty przeszło, wstąpił on jako młodzieniec do tego handlu, tam się wychował, tam swoją wytrwałą i wydajną

pracą, zdobył niezależne stanowisko — co więcej, swem przywiązaniem do firmy, rodzina Szarskich ceni go jako swego najlepszego przyjaciela, a on nawzajem tak się zespolił z nią i z zawodem — że z trudnością przyszedłoby mu używać owoców swej pracy, zdala od tej rodziny.

Nie wiele mamy takich przykładów w Krakowie, p. Bramer latami pracy jest najstarszy między nimi. Łącznie są oni już tylko wyjątkami tego dawnego patryarchalnego ustroju.

Kultura uczy nas, szanować zabytki architektury, sztuki i t. p. — w tym celu, aby przyszłym pokoleniom pozostawiając ślady przeszłości, ułatwić naukę, a często wzorowanie się na tych zabytkach.

Ale tak samo kultura uczy nas cenić jednostki, które społeczeństwu przechowują szlachetne tradycje, bo one również służyć mogą przyszłym pokoleniom za wzór i naukę.

To też odznaczenie Twojej 40-letniej wiernej i skutecznej pracy, uważać należy jako objaw łaski Monarszej dla jednostki i jako dowód wysokiego szacunku dla pracy, która powinna być wzorem dla młodszych pokoleń.

Niechże ten krzyż zasługi, którym zdobie pierś Twoją, Szanowny Kolego, (w tem miejscu mowca wśród oklasków przypiął odznakę), da Ci wewnętrzne zadowolenie i przeświadczenie, że życia swego nie zmarnowałeś dotychczas, bo przynosi ono zaszczyt i Tobie osobiście i stanowi handlowemu.

W imieniu Kongregacyi kupieckiej składam Ci nadto wyrazy najgłębszego szacunku i uznania, a odemnie przyjmij serdeczny i przyjacielski uścisk dłoni.

Następnie przemówił prezes Stowarzyszenia Kupców i Młodzieży handlowej p. Adelman. Mowca, rozpoczynając mowę swoją od słów: „ani z soli, ani z roli, ani z tego, co mnie boli“, podniósł, że cieszyć się należy, iż Stowarzyszenie członkiem takim, jak pan Bra-

mer, chlubić się może. A dziękując mu w dalszym ciągu za pracę jego, podjętą około Stowarzyszenia, wyraża życzenie, aby i w przyszłości była ona jak najwydatniejszą i jak najobfitszą w owoce.

Starszy Kongregacyi kupieckiej, wiceprezydent miasta Krakowa, p. Dr Szarski, jako pryncypał p. Bramera, podnosił ze szczególnym naciskiem zalety charakteru jego, oraz nieposzlakowanej uczciwości i pracowitości, zaznaczając, że niejednokrotnie zdanie jego zaważało na szali nawet w kwestyach rodzinnych. Dla tego mówca nie ma dość słów na wyrażenie mu uznania i podzięk. Wkońcu oświadczył, że obecną uroczystość postanawia zakończyć w ściślejszym kółku znajomych i rodziny Szarskich.

Imieniem Izby handlowej złożył życzenia p. Brame-rowi wiceprezydent Izby, poseł Jan Kanty Federowicz.

Jubilat, rozrzuwiony do łez, podziękował w serdecznych słowach za objawy życzliwości i uznania, jakie mu zgotowano.

Uroczystość zakończyła się zdjęciem wspólnej fotografii.

WYCIĄG Z PROTOKÓŁU OBRAD

Ogólnego zgromadzenia członków, Kongregacyi kupiec.

odbytego w dniu 31. marca 1912.

Porządek dzienny obejmował 6. punktów.

Posiedzenie otworzył Starszy Kongregacyi kupieckiej Dr Henryk Szarski wspomnieniem żałobnem, poświęconem zmarłym członkom: ś. p. Kazimierzowi Prus Zajączkowskiemu i ś. p. Ignacemu Sobolewskiemu.

I. Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości Sprawozdanie Rady Kongregacyi kupieckiej za rok 1911, wydrukowane i przed posiedzeniem wszystkim członkom doręczone.

II. Również Ogólne Zgromadzenie przyjęło Sprawozdanie komisji kontrolującej o odbytej rewizyi kasy, funduszków i ksiąg kasowych i zatwierdziło zamknięcie rachunków za rok 1911, udzielając Podskarbiemu absolutorium.

Według zamknięcia rachunków z dniem 31-go grudnia 1911 r., wynosiły fundusze Kongregacyi kupieckiej: 1. fundusz żelazny w walorach nom. wart. K 57.900.—; 2. fundusz rezerwowy K 775·65; 3. fundusz jubileuszowy K. 2.418·47; 4. fundusz obrotowy K. 665·82.

III. Sprawozdanie biura pośrednictwa pracy przyjęto do wiadomości i upoważniono Radę do przeprowadzenia organizacji biura, w rozmiarach, jakie rada uzna za stosowne.

- IV. Projekt budżetu na rok 1912, obejmujący w rozchodach kwotę K 5275·62 w całości uchwalono.
- V. Następnie przeprowadziło Ogólne Zgromadzenie wybór Rady i 2 członków Komisji kontrolującej. Wynik podany jest na stronie 3. i 4. niniejszego Sprawozdania.
- VI. Na wniosek Starszego Dra Henryka Szarskiego uchwalono przyznać Komitetowi organizacyjnemu Kongresu esperantystów subwencję 200 K i wysłać okólnik do członków w celu zbierania dobrowolnych datków; na wniosek radcy Leona Schillera postanowiono odnieść się do wszystkich członków, aby przystępowali do Krajowego Związku turystycznego.
- Na tem posiedzenie zakończono.
-

SKŁAD KOMISYI:

Komisya wiecowa:

1. Dropiowski Jan Mieczysław
2. Dutkiewicz Marcelli
3. Federowicz Jan Kanty
4. Halski Ludwik
5. Kwiatkowski Jan
6. Dr Nieć Władysław
7. Porębski August
8. Schiller Leon de Schildenfeld
9. Suski Wiktor
10. Dr Szarski Henryk

Komisya dla połączenia Stowarzyszenia kupców z Kongregacją kupiecką:

z łona Kongregacyi kupieckiej

1. Federowicz Jan Kanty
2. Jawornicki Józef
3. Kwiatkowski Jan
4. Dr Nieć Władysław
5. Porębski August
6. Schiller Leon de Schildenfeld
7. Suski Wiktor
8. Dr Szarski Henryk

z łona Stowarzyszenia

- 9. Prezes Stow.: Adelman Aleksander
- 10. Członkowie Wydziału: Jarosz Karol
- 11. Halski Ludwik

Komitet dla sprawy gremium kupieckiego:

- 1. Adelman Aleksander
 - 2. Dutkiewicz Marcei
 - 3. Dr Nieć Władysław
 - 4. Porębski August
 - 5. Schiller Leon de Schildenfeld.
-

NEKROLOGIA.

Ś. p. KAZIMIERZ PRUS ZAJĄCZKOWSKI

członek Kongregacyi kupieckiej przez lat 21, zmarł 3. lutego 1912 r.

Ś. p. Zajączkowski był właścicielem sklepu z artykułami dewocyjnymi i obrazami przy Placu Maryackim. Kierując umiejętnie handlem w dziedzinie dewocyjnych, zapewnił temuż zmarły trwałe podstawy.

Dnia 28. lutego 1912 r. zmarł

ś. p. IGNACY SOBOLEWSKI

członek Kongregacyi kupieckiej przez lat 26, właściciel magazynu towarów bławatnych. Ś. p. Sobolewski brał udział w powstaniu 1863 r., poczem przepędził jakiś czas na wygnaniu. Dla swych zalet charakteru był wielce ceniony, szanowany i lubiany w szerokich kołach społeczeństwa krakowskiego. Około kupiectwa położył ś. p. Sobolewski wielkie zasługi.

Magazyn wzorowo zaprowadzony i używający niezwykle korzystnej opinii, pozostawił zmarły synowi.

Żałobne wspomnienie pośmiertne poświęcił obydwom zmarłym Starszy Kongregacyi kupieckiej Dr Henryk Szarski na posiedzeniu Ogólnego Zgromadzenia w d. 31. marca 1912 r. Pamięć zmarłych uczcili zebrani przez powstanie z miejsc.

W Izbie kupieckiej na Ratuszu Krakowskim.

Sekretarz Kongregacyi kupieckiej: Starszy Kongregacyi kupieckiej:

Władysław Kurzawa.

Dr Henryk Szarski.

Członkowie Kongregacyi kupieckiej

piastujący godności i urzędy obywatelskie, tudzież reprezentujący stan kupiecki m. Krakowa w różnych instytucjach.

W Sejmie krajowym:

Poseł Jan Kanty Federowicz.

W Radzie miasta Krakowa:

I. Wiceprezydent miasta: Dr Henryk Szarski.

Radcy miejscy: Piotr Czubryt, Jan Godzicki, Jan Kanty Federowicz, Józef Jawornicki, August Porębski, Wiktor Suski.

W Izbie handlowej i przemysłowej:

Prezydent Izby: Jan Kanty Federowicz.

Członkowie Izby: Ludwik Halski, Józef Jawornicki, Dr Henryk Szarski.

W Trybunale handlowym:

Fachowi sędziowie obywatelscy (assesorzy): Jan Armólowicz, Jan Kanty Federowicz, Herman Fritsch, Juliusz Grosse junior, August Porębski, Jan Józef Fischer, Zdzisław Zdanowicz.

W Kuratoryi Akademii handlowej:

Delegaci Kongregacyi kupieckiej: Józef Jawornicki, Dr. Władysław Nieć, Dr Henryk Szarski.

Delegat Rady miejskiej: Jan Kanty Federowicz.

W Towarzystwie Dobroczynności:

Wydziały: Fischer Władysław, Rudnicki Józef, Suski Wiktor, Smidowicz Eugeniusz.

W Komitecie ochron dla małych dzieci :

Opiekunowie : Jan Kanty Federowicz, Dr Henryk Szarski.

Przewodniczący Komisji kontrolującej : Władysław Fischer.

W Kasie Oszczędności m. Krakowa :

Członkowie Wydziału Wielkiego : Władysław Bilewski, Jan Kanty Federowicz, Jan Godzicki, Ludwik Halski, Józef Jawornicki, Leon Schiller de Schildenfeld, Dr Henryk Szarski.

Członkowie Komitetu cenzuralnego : Jan Godzicki, Jan Kanty Federowicz.

W Powiatowej Kasie Oszczędności :

Członek Dyrekcyi : Fischer Władysław.

Członkowie Wydziału : Jawornicki Józef, Dr Henryk Szarski.

Członkowie Komitetu cenzorów : Józef Jawornicki, August Porębski, Leon Schiller de Schildenfeld.

W Filii Banku austro-węgierskiego :

Cenzorowie : Herman Fritsch, Józef Jawornicki, Aug. Porębski, Dr Henryk Szarski.

W Filii Banku krajowego :

Członkowie Komitetu nadzorczego : Jan Kanty Federowicz i Dr Henryk Szarski.

W Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń :

Zastępca Dyrektora : Józef Jawornicki.

W Spółce Fakturowej przy Filii Banku krajowego :

Prezes Rady Nadzorczej : Jan Kanty Federowicz.

Zastępca Prezesa i delegat Rady nadzorczej do Dyrekcyi : Jan Armółowicz.

Członek Rady nadzorczej : Jan Kwiatkowski, delegowany przez Kongregację kupiecką.

